

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Johanou Jandusovou ve věci

žalobkyně: **T. L. T.**, narozená X
státní příslušnost Vietnam
bytem X

zastoupená advokátem Mgr. Vratislavem Polkou
sídlem Berní 2261/1, 400 01 Ústí nad Labem

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 12. 2024, č. j. MV-160584-4/SO-2024,
takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 11. 12. 2024, č. j. MV-160584-4/SO-2024, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 13 140 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Vratislava Polky.

Odůvodnění:

Vymezení věci a podstatný obsah rozhodnutí správních orgánů

1. Žalobkyně se podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), brání proti rozhodnutí o neudělení

dlouhodobého pobytu za účelem studia.

2. Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále „ministerstvo“), ve svém rozhodnutí ze dne 29. 8. 2024, č. j. OAM-8472-17/DP-2024 (dále „prvostupňové rozhodnutí“) konstatovalo, že z provedeného pohovoru k žádosti vyplynuly pochybnosti o tom, zda žalobkyně bude na území plnit deklarovaný účel pobytu (tj. studium). K tomu ministerstvo blíže uvedlo, že k povolení dlouhodobého pobytu nestačí zjištění, že žalobkyně k žádosti přiložila veškeré požadované podklady. Správní orgány při posouzení žádosti též zjišťují motivaci žadatele ve vztahu k deklarovanému účelu pobytu. Žalobkyně přitom dle ministerstva neprokázala motivaci ke studiu zvoleného studijního programu, když nebyla schopna uspokojivě vysvětlit, proč se rozhodla studovat právě v ČR a proč si vybrala daný studijní program. Ministerstvo též poukázalo na to, že žalobkyně si o zvoleném studijním programu nezjišťovala žádné bližší informace ani neprovedla žádné porovnání s obdobnými programy, které lze studovat na jiných zahraničních vysokých školách. Z pohovoru mělo dále vyplynout, že žalobkyně nemá žádnou konkrétní představu o tom, jak bude studium probíhat a jaké dovednosti si v rámci studijního programu osvojí. Zároveň nedokázala odpovědět na všeobecné otázky vztahující se k oboru, neuvedla relevantní literaturu, nemá představu o tom, z čeho bude skládat přijímací zkoušky a konečně ani nebyla schopna vysvětlit, jaký konkrétní přínos má zvolené studium představovat pro její budoucí profesní uplatnění. Ministerstvo proto uzavřelo, že žalobkynin deklarovaný studijní záměr, resp. samotné podání žádosti za účelem studia představuje formální záminku pro získání dlouhodobého pobytového oprávnění v České republice (dále také „ČR“), potažmo v schengenském prostoru. Dle ministerstva se tak i přes provedení pohovoru a vyhodnocení předložených dokladů nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti o dlouhodobý pobyt týkající se účelu pobytu žadatele na území ČR. S takovým odůvodněním ministerstvo žádost žalobkyně o dlouhodobý pobyt za účelem studia s odkazem na § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále „zákon o pobytu cizinců“), zamítlo. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí dále vyplývá, že ministerstvo posuzovalo i přiměřenost dopadu takového rozhodnutí z hlediska jeho potenciálního zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně, přičemž konstatovalo, že rozhodnutí v tomto ohledu nepřiměřené není. Soukromý a rodinný život žalobkyně se aktuálně odehrává mimo území ČR. Žalobkyně je svobodná a bezdětná, o pobytové oprávnění v ČR žádá poprvé, aktuálně pobývá mimo území ČR a stejně tak její rodiče.
3. Žalobkyně napadla prvostupňové rozhodnutí odvoláním. Žalovaná jako odvolací orgán rozhodnutím ze dne 11. 12. 2024, č. j. MV-160584-4/SO-2024, prvostupňové rozhodnutí změnila tak, že povolení k dlouhodobému pobytu se podle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců nevydává, neboť byly zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že žalobkyně povolení k dlouhodobému pobytu hodlá zneužít k jinému účelu, než je uveden v žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu.
4. Žalovaná v napadeném rozhodnutí odkázala na čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2016/801, o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair („studijní směrnice“); z toho dle žalované vyplývá, že posuzující správní orgány mohou zkoumat, zda žadatel o pobytové oprávnění za účelem studia jej nemá v úmyslu zneužít, např. k jinému než deklarovanému účelu, a to v případě, že existují konkrétní důkazy vedoucí k takovému závěru nebo se lze

na základě závažných a objektivních důvodů domnívat, že by státní příslušník cizí země v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí. Pokud tedy ministerstvo žádosti žalobkyně nevyhovělo s poukazem na důvodné pochybnosti o tom, zda žalobkyně bude na území plnit deklarovaný účel pobytu, odpovídá takový důvod ustanovení § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná proto v rámci odvolacího správního řízení přistoupila ke změně výrokové části napadeného rozhodnutí, neboť zjištěný skutkový stav byl podle jejího názoru podřazen pod nesprávné zákonné ustanovení. Zdůraznila přitom, že žalobkyně touto změnou nebude nikterak krácena na svých procesních právech, jelikož podstata posuzování případu zůstala shodná a žalovaná při posouzení věci vycházela z podkladů, které byly součástí správního spisu ministerstva.

5. Poněvadž Komise pro shora uvedený závěr, nehrozí účastníci řízení újma z důvodu ztráty možnosti se odvolat podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „správní řád“). Změnou výroku pak nedošlo ke změně napadeného rozhodnutí v neprospěch účastnice řízení, jelikož došlo pouze ke změně právní kvalifikace.
6. Žalovaná dále konstatovala, že ministerstvo ve správním řízení v souladu s ust. § 3 správního řádu zjistilo skutkový stav věci, o němž nejsou pochybnosti. Žalovaná se přitom ztotožnila se závěry ministerstva, že odpovědi žalobkyně v rámci pohovoru k žádosti vyzněly ve vztahu k deklarovanému účelu pobytu nevěrohodně, a je zde proto důvodná pochybnost, resp. dostatečně podložená obava, že v případě žalobkyně nedojde k jeho naplnění. K tomu žalovaná blíže uvedla, že pro vyloučení rizika zneužití pobytového oprávnění je na místě po cizinci požadovat, aby již v době podání žádosti disponoval dostatečnými znalostmi o plánovaném studiu v zahraničí. Žadatel o pobytové oprávnění dle žalované musí být zejména schopen poskytnout konkrétní informace o obsahu studia, jeho průběhu, zakončení a budoucím využití, dále musí znát na potřebné úrovni jazyk, v němž bude studium realizováno a měl by též umět objasnit volbu země (tj. vědět konkrétně, proč si vybral ke studiu ČR), vzdělávací instituce a studijního programu, stejně jako by měl uvěřitelně vysvětlit motivaci ke zvolenému studiu a jeho budoucí využití v životě žadatele. Na základě znalostí budoucího studia a objasnění motivace žadatele, resp. toho, zda o studium jeví opravdový zájem, využitelnosti daného studia pro žadatele a případné návaznosti oboru studia na obor, který vystudoval, je pak třeba hodnotit plnění budoucího účelu pobytu. Z pohovoru k žádosti nicméně dle žalované bylo zjištěno, že žalobkyně neměla dostatečné informace o budoucím studiu (žalovaná poukázala např. na to, že žalobkyně neprokázala všeobecné znalosti k budoucímu studovanému oboru, neznala žádnou odbornou či populárně naučnou literaturu týkající se témat zvoleného oboru a neznala ani systém hodnocení na vysoké škole). Žalobkyně též nezvládla smysluplně vysvětlit, proč se rozhodla studovat právě v ČR a na zvolené vysoké škole. Rovněž neuvedla relevantní skutečnosti týkající se samotného studia a motivace k němu. Jí poskytnuté informace odůvodňující volbu studia v ČR žalovaná vyhodnotila jako nevěrohodné, neurčité a neopodstatněné.
7. Nad rámec uvedeného v této souvislosti Komise připomněla, že vláda na základě zmocnění v § 181b zákona o pobytu cizinců stanovila maximální počty žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze podat na některých zastupitelských úřadech, včetně zastupitelského úřadu v Hanoji (a to nařízením vlády č. 220/2019 Sb., o maximálním počtu žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze podat na zastupitelském úřadu). Dané omezení by bylo možné obcházet právě získáním pobytového oprávnění na území za

účelem studia. I s přihlédnutím k této skutečnosti tedy žalovaná uzavřela, že deklarovaný studijní záměr, resp. samotné podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem studia, představuje pro účastnici řízení formální záminku pro získání pobytového oprávnění na území ČR. Žalovaná se ztotožnila se závěry ministerstvo i v otázce posouzení přiměřenosti prvostupňového rozhodnutí, když zejména poukázala na to, že žalobkyně ze správního spisu nevyplývá, že by žalobkyně měla na území ČR osobní a rodinné vazby, přičemž i sama žalobkyně dosud pobývá v zemi původu.

Shrnutí obsahu žaloby

8. Žalobkyně v žalobě předně namítá, že žalovaná nepostupovala zákonným způsobem, když odvoláním napadené prvostupňové rozhodnutí změnila tak, že žádosti žalobkyně nevyhověla z odlišných zákonných důvodů, než které konstatovalo ministerstvo v prvostupňovém rozhodnutí, a tímto postupem žalobkyni fakticky znemožnila bránit se proti novým důvodům zamítnutí její žádosti odvoláním.
9. Dále žalobkyně v žalobní namítá, že v jejím případě správní orgány své závěry opřely o pouhé podezření a domněnky, aniž by tyto měly oporu v důkazech či aniž by zde byly závažné a objektivní důvody svědčící o tom, že žalobkyně skutečně hodlá požadovaný pobyt zneužít k jinému účelu, nežli je studium. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí dle žalobkyně vyplývá, že se ministerstvu nepozdává připravenost žalobkyně ke studiu na vysoké škole. To ovšem není skutečnost, která je pro posouzení žádosti cizince o pobytový titul za účelem studia relevantní. Správním orgánům při posouzení takové žádosti nepřísluší zkoumat a hodnotit předpoklady cizince ke studiu, pokud jde o jejich aktuální znalosti v oboru. Většina studijních oborů jako je ekonomika, technické obory a podobně, ostatně ani předchozí znalosti v oboru po uchazečích o studium nepožaduje. Správní orgány naopak nezohlednily, že žalobkyně je osoba ve věku 22 let, která na území ČR nikdy nebyla, není plně srozuměna se všemi podmínkami života v ČR, a tedy ani toho studentského. Je přitom naprosto běžné, že s bližšími informacemi ohledně studijního programu a jeho organizace se i čeští studenti seznamují až při zahájení studia. Studium na území ČR navíc bylo vybráno nejen žalobkyní samotnou, nýbrž také jejími rodiči, kdy Česká republika byla vybrána s ohledem na skvělou pověst českého školství ve Vietnamu. Ze spisového materiálu vyplývá, že žalobkyně je srozuměna s účelem požadovaného pobytu, ví, že nejprve bude studovat přípravný kurz českého jazyka a následně nastoupí ke studiu vysoké školy. Žalobkyně ve správním řízení rovněž uvedla, jaký obor hodlá studovat a jaký titul získá v případě úspěšného ukončení studia. Z uvedeného je dle žalobkyně zřejmé, že ze spisového materiálu nevyplývá, že by žalobkyně hodlala svůj pobyt zneužít k jinému účelu. Napadené rozhodnutí tedy bylo vydáno v rozporu se zjištěným skutkovým stavem, což činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným, formalistickým a nepřiměřeným způsobem zasahuje do práv žalobkyně zaručených čl. 8 Úmluvy o ochraně základních práv a svobod.

Vyjádření žalované

10. Žalovaná trvá na tom, že skutkový stav věci byl zjištěn dostatečně, přičemž napadené rozhodnutí je též náležitě odůvodněno. K tomu žalovaná odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 30. 10. 2019, č. j. 4 Azs 123/2019-42, ve kterém NSS konstatoval, že „[n]esouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013-30, nebo ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010-163)“.
11. Pokud jde o namítané procesní pochybení, podotýká žalovaná, že změnila toliko právní

kvalifikaci, resp. zjištěný skutkový stav věci podřadila pod jiné zákonné ustanovení, a to § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Podstata posouzení případu však zůstala shodná, a žalobkyně tak nebyla omezena na své právo uplatnit proti vydanému rozhodnutí odvolání. Podmínky pro změnu výrokové části rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve smyslu § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu tak byly splněny.

12. Žalobkyně dále namítala, že její žádost byla zamítnuta pouze na základě podezření z možného zneužití pobytu k jinému než deklarovanému účelu, aniž by správní orgány takové podezření prokázaly. K této druhé námitce žalovaná ve vyjádření konstatuje, že při vlastním posouzení žádosti se ztotožnila se závěrem ministerstva, a to že v posuzovaném případě jsou dány důvodné pochybnosti, zda bude žalobkyně zamýšlený účel pobytu fakticky plnit. Tyto pochybnosti dle žalované postačují pro nevydání požadovaného pobytového oprávnění. K tomu žalovaná odkazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne ze dne 13. 6. 2013, sp. zn. II. ÚS 1149/13, v němž Ústavní soud vyslovil závěr, že *„[r]ozhodovacímu procesu Komise je imanentní jistá míra abstrakce a obecnosti, neboť mnohdy je třeba vycházet z určitých předpokladů, a nikoli objektivně zjistitelných skutečností, které lze zpravidla hodnověrně verifikovat až po případném udělení víza; požadavek na obstarání vyčerpávajících, přesných a podrobných podkladů by totiž, ve svém důsledku, vedl k popření smyslu rozhodování o udělení víza, který mimo jiné spočívá v možnosti prevence potenciálně nežádoucího jednání ze strany cizinců (myšleno obecně), které tudíž nelze dopředu naprosto jednoznačně identifikovat a kvalifikovat. I dostatečně podložené obavy mohou být důvodem způsobilým přistoupit k neudělení víza, resp. k zamítnutí žádosti o nové posouzení.“*
13. V případě, kdy o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nadto žádá osoba, která na území nikdy nebyla a nestudovala zde, je posuzování žádosti ve vztahu k otázce plnění účelu náročné. Správní orgány musí posuzovat v podstatě budoucí chování cizince.
14. Žalovaná pak má za to, že z pohledu vyloučení rizika zneužití daného pobytového oprávnění je v těchto případech možné hodnotit plnění budoucího účelu pobytu i na základě znalostí budoucího studia a motivace cizince, aby bylo možné objektivně posoudit, zda jeví o studium opravdový zájem. K negativnímu závěru lze dospět v případě, že motivace cizince ke zvolenému studiu se jeví jako nepřesvědčivá a z jeho výpovědi vyplývají závažné důvody vedoucí k domněnce, že ve skutečnosti nemá v úmyslu na území studovat.
15. V daném případě byl deklarovaný účel pobytu žalobkyně na území (tj. přípravný jazykový kurz českého jazyka pro cizince a po jeho absolvování studium v bakalářském studijním programu ekonomie) nepřesvědčivý. Žalobkyně nebyla řádně seznámena s účelem pobytu na území, během pohovoru uváděla rozporuplné a nelogické informace, nedokázala prezentovat motivaci k deklarovanému účelu pobytu ani přínos zvoleného studia. Tato zjištění byla způsobilá k zamítnutí žádosti a nevydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia s odkazem na § 46 odst. 5 ve spojení § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, a to plně v souladu s čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice.
16. K výše uvedenému žalovaná odkazuje zejména na výpověď žalobkyně v rámci pohovoru k žádosti, přičemž podotýká, že nelze akceptovat, aby v odvolání zmocněný zástupce předkládal nové doklady či doplňoval některé informace týkající se deklarovaného účelu pobytu žalobkyně na území a její motivace k němu, resp. objasňoval skutečnosti, které měla žalobkyně doložit k žádosti, případně je měla sdělit v rámci pohovoru k žádosti či vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Řízení o žádosti žalobkyně není ovládáno zásadou vyšetřovací, a naopak je popsáním způsobem koncentrováno.

Posouzení žaloby soudem

17. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo zástupci žalobkyně doručeno dne 18. 12. 2024, žaloba byla podána 17. 1. 2025, tj. v zákonné lhůtě dle § 172 odst. 1 zákona č. 326/1999 o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud rozhodl ve věci v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť oba účastníci řízení s tímto postupem (implicitně) souhlasili. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu a mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
18. Žaloba je důvodná.
19. Soud se na prvním místě zabýval tím, zda je napadené rozhodnutí způsobilé soudního přezkumu, o to i s ohledem na žalobní námitku – byť zcela obecně vznesenou, že napadené rozhodnutí není řádně odůvodněno a jako takové je nepřezkoumatelné. V souladu s ustálenou judikaturou lze rozhodnutí správního orgánu považovat za nepřezkoumatelné za předpokladu, že je vnitřně rozporuplné či nesrozumitelné, popř. není z jeho obsahu zřejmé, o čem a jak bylo rozhodováno. Kromě toho může nepřezkoumatelnost dále spočívat v tom, že úvahy správního orgánu nemají oporu v provedeném dokazování nebo bez náležitého odůvodnění nereflktují námitky účastníka řízení, popř. je bez dalšího označují za mylné či vyvrácené (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44). Takové vady napadeného rozhodnutí soud neshledal. Napadené rozhodnutí dostatečně reaguje na veškeré podstatné skutečnosti, které žalobkyně ve správním řízení uvedla.
20. K meritu věci je předně nutno uvést, že při rozhodování o žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem studia, jsou členské státy vázány unijním právem. Podmínky vstupu a pobytu studentů ze zemí mimo EU, stanoví právě žalovanou zmiňovaná studijní směrnice. Podle jejího čl. 5 odst. 3 platí, že jakmile jsou splněny všechny obecné i zvláštní podmínky, má státní příslušník třetí země nárok na povolení. Pokud tedy účel požadovaného pobytu spadá do působnosti této směrnice, je při splnění vymezených podmínek dáno subjektivní právo na vydání povolení. Takové povolení není možné vnímat jako privilegium, a pokud stát hodlá povolení odeprít, musí k tomu mít dostatečně závažné a přesvědčivé důvody (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 6. 11. 2024, č. j. 6 Azs 38/2024-28, bod 31).
21. K zamítnutí žádosti žalobkyně proto mohly správní orgány přistoupit pouze v situaci, že tu byl některý z důvodů předvídaných studijní směrnicí. Podle čl. 20 odst. 1 studijní směrnice členský stát žádost zamítne, pokud cizinec nesplní obecné podmínky stanovené v článku 7, příslušné zvláštní podmínky stanovené v článku 11, nebo předloží doklady, které získal podvodně nebo jsou padělané či pozměněné. V čl. 20 odst. 2 studijní směrnice upravuje několik fakultativních důvodů zamítnutí žádosti. Jedním z nich je i žalovanou uváděné písm. f), tj. situace, ve které má členský stát *důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí*.
22. Z posledně je citovaného je zřejmé, že správní orgány v řízení o žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem studia mohou zkoumat, zda žadatel nemá v úmyslu pobyt zneužít k jinému než deklarovanému účelu. Nelze proto přisvědčit žalobkyni, že její žádosti mělo být bez dalšího vyhověno, neboť k žádosti přiložila veškeré požadované doklady. Předložení zákonem požadovaných dokumentů tak, aby žádost měla všechny povinné náležitosti, je předpokladem k tomu, že se jí ministerstvo bude vůbec moci zabývat. Ověření deklarovaného účelu a zjištění skutkového stavu věci je pak následně cílem řízení o udělení dlouhodobého pobytu. K zamítnutí žádosti o dlouhodobý pobyt však mohou správní

orgány přistoupit pouze tehdy, pokud mají k dispozici důkazy nebo závažné objektivní důvody k domněnce o takovém zneužití ze strany žadatele. Důkazní břemeno tedy nese správní orgán (srov. např. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 14. 1. 2021 ve věci C-322/19 a C-385/19, *The International Protection Appeals Tribunal a další*). (Všechna zde citovaná rozhodnutí Soudního dvora EU jsou dostupná na <https://curia.europa.eu>). V žádném případě nelze argumentovat odchýlením se od zásady materiální pravdy a důkazním břemenem žadatele.

23. Jak ve vztahu k důvodu zamítnutí žádosti podle čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice uvedl Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 29. 7. 2024 ve věci C-14/23, *Perle*, zjištění zneužití vyžaduje, aby bylo ve světle všech zvláštních okolností projednávaného případu prokázáno, že dotýčný státní příslušník třetí země podal žádost o přijetí, aniž měl skutečně v úmyslu věnovat se jako hlavní činnosti řádnému studiu vedoucímu k dosažení vysokoškolské kvalifikace uznané daným členským státem (bod 47). Pokud pak jde o okolnosti umožňující prokázat zneužívající povahu žádosti o přijetí (resp. o pobytový titul) za účelem studia, ta může být zamítnuta pouze tehdy, pokud tato zneužívající povaha dostatečně zjevně vyplývá ze všech relevantních skutečností, které mají příslušné orgány k dispozici při posuzování této žádosti (bod 48). Podle Soudního dvora EU přitom nelze sestavit taxativní výčet v tomto ohledu relevantních skutečností. Bude proto třeba vždy žádost o pobytové oprávnění za účelem studia a možné zneužití takové žádosti posuzovat s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti posuzovaného případu.
24. Na podkladě uvedených právních východisek (v obdobném duchu viz též např. rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 3. 9. 2024, č. j. 31 A 35/2023-44, či ze dne 16. 10. 2024, č. j. 41 A 24/2024-29, jakož i rozsudek NSS ze dne 6. 11. 2024, č. j. 6 Azs 38/2024-28) se soud dále zabýval konkrétními v žalobě uplatněnými námitkami.
25. Žalobkyně namítala, že žalovaná změnila prvostupňové rozhodnutí nezákonně, když v důsledku bylo žalobkyni fakticky znemožnila bránit se proti novým důvodům zamítnutí její žádosti odvoláním.
26. K tomu soud na prvním místě konstatuje, že v souladu se zásadou dvouinstančnosti řízení a s apelační zásadou je odvolací správní orgán oprávněn změnit prvoinstanční rozhodnutí, dojde-li k závěru, že je vadné [viz § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu]. Přitom platí, že zrušení rozhodnutí a vrácení věci odvolacím orgánem zpět na první stupeň je až krajní možností, jak řešit vady prvostupňového rozhodnutí zjištěné v odvolacím řízení. Pokud je možné napadené rozhodnutí změnit, je odvolací orgán povinen tak v zájmu ekonomie řízení učinit (viz rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 As 286/2018-34, č. 3837/2019 Sb. NSS).
27. V posuzovaném případě pak oba správní orgány shodně založily svá rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobkyně na pochybnostech o tom, že žalobkyně bude na území plnit deklarovaný účel pobytu, přičemž tyto pochybnosti měly vyplynout z pohovoru k žádosti. Žalovaná pak výrok prvostupňového rozhodnutí změnila toliko v právní kvalifikaci, resp. zjištěný skutkový stav věci podřadila pod jiné zákonné ustanovení, a to § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Změna prvostupňového rozhodnutí tedy spočívala pouze ve změně právní kvalifikace skutkového stavu.
28. S ohledem na uvedené je zřejmé, že žalobkyně nebyla dotčena na právu odvolat se proti důvodům zamítnutí své žádosti. Tyto důvody byly při hodnocení žádosti jak ministerstvem, tak žalovanou shodné, přičemž žalobkyně se k těmto důvodům v rámci odvolání mohla vyjádřit a také tak učinila.

29. K obecně tvrzenému porušení § 36 odst. 3 správního řádu soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 20. 7. 2010, č. j. 8 As 65/2009 - 111, v němž je mj. uvedeno: „S ohledem na § 90 odst. 1 písm. c) s. ř. ve spojení s § 36 odst. 3 s. ř., musí odvolací správní orgán umožnit účastníkům řízení se vyjádřit k podkladům pro vydání rozhodnutí pouze v případě, kdy pořídil nějaké nové podklady. A contrario podle § 36 odst. 3 s. ř. nemusí postupovat, pokud žádné nové podklady v odvolacím řízení neopatřil, a vychází tak ze správního spisu předloženého správním orgánem prvního stupně. Krajský soud k tomu rovněž správně doplnil, že žalovaný nemusel stěžovatele seznamovat s podklady, které sám předložil v rámci svého odvolání.“ Jak již soud uvedl, v posuzovaném případě oba správní orgány své závěry o možném budoucím zneužití žádosti žalobkyně k jinému, než deklarovanému účelu opřely o pohovor k žádosti. Další dokazování žalovaná v odvolacím řízení neprováděla.
30. Tato žalobní námitka není důvodná.
31. Nad rámec nezbytného pak soud stručně konstatuje, že žalobkyně sama v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí namítala, že důvody, pro které ministerstvo její žádost zamítlo, nelze podřadit pod § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. S tím soud plně souhlasí. Jak ostatně již soudy opakovaně judikovaly, je-li dána domněnka, že skutečným úmyslem žadatele není plnit deklarovaný účel pobytu, lze žádost o dlouhodobé vízum zamítnout podle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců (srovnej např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2024, č.j. 34 A 15/2024-37, body 26 a 28, či rozsudek NSS ze dne 6. 11. 2024, č.j. 6 Azs 38/2024 - 28, bod 35 a 36). Soud tedy konstatuje, že žalovaná výrok prvostupňového rozhodnutí korigovala správně. I pokud by tak ovšem neučinila, nebylo by takové pochybení bez dalšího důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí. Použití nesprávného ustanovení způsobuje nezákonnost rozhodnutí pouze v případě, že mohlo mít za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek. Jak uvedl rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007-87, „soud nezruší takové rozhodnutí, u něhož je možné bez rozsáhlejšího doplňování řízení dospět k závěru, že i přes užití práva, které na věc nedopadá, by výsledek řízení při užití odpovídajícího práva byl týž.“
32. Soud se dále zabýval tím, zda v případě žalobkyně skutečně existovaly důkazy nebo závažné a objektivní důvody se domnívat, že má v úmyslu zneužít dlouhodobý pobyt na území ČR k jinému než deklarovanému účelu.
33. K povaze zjištění, která musí správní orgán opatřit k tomu, aby mohl žádost zamítnout z důvodu uvedeného v čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice, se blíže vyjádřil generální advokát de la Tour ve stanovisku k věci *Perle* ze dne 16. 11. 2023. Generální advokát v bodě 59 stanoviska vychází z toho, že se jedná o předběžné posouzení. Správní orgány by měly „pouze“ hypoteticky určit úmysly žadatele, pokud jde o cíl jeho pobytu. Jak dále uvedl generální advokát v bodě 60 svého stanoviska, „k takovým zjištěním lze dospět obtížněji, pokud byla žádost podána v době, kdy státní příslušník třetí země ještě pobývá mimo území dotyčného členského státu.“ K prokázání zneužití však může sloužit jakýkoli důkaz. Nicméně „důvody, z nichž příslušný orgán vychází, musí být objektivní a závažné, což znamená, že tento orgán musí mít stále a pevné důvody, jež jsou výsledkem individuálního přezkumu žádosti odůvodňujícího její zamítnutí“ (bod 61 stanoviska). Nepostačuje pouhé zpochybnění cíle a účelu žádosti správním orgánem. Je zapotřebí, aby správní orgán „byl přesvědčen o tom, že cílem ani účelem pobytu nebude studium na vysokoškolské instituci, která je uvedena v této žádosti. Toto posouzení musí být založeno na souboru objektivních i subjektivních indicií a může vyžadovat vzájemnou spolupráci zúčastněných subjektů“. Úmysl státního příslušníka třetí země je oním subjektivním prvkem, který lze zpravidla vyvozovat z takových objektivních kritérií, jako

je „jeho zápis do vysokoškolské instituce, zaplacené poplatky za studium, znalost jazyka hostitelského členského státu, řádný průběh jeho předchozích pobytů v některém z členských států Unie“ (bod 63 stanoviska). Za účelem zjištění relevantních skutečností přitom mohou členské státy v případě pochybností o důvodech žádosti provádět příslušné kontroly nebo požadovat doložení konkrétních skutečností (čl. 41 odůvodnění směrnice).

34. S ohledem na citované závěry lze přisvědčit žalované, že možnosti správních orgánů dostatečně vyhodnotit budoucí chování žadatele, a tudíž řádně vyhodnotit, zda žadatel nemá v úmyslu požadované oprávnění zneužít k jinému účelu, jsou omezené. Tím spíše je však dle názoru soudu na místě vykládat ustanovení § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, resp. čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice restriktivně, tj. ve prospěch cizince usilujícího o pobyt za účelem studia.
35. V posuzovaném případě správní orgány založily své závěry v této věci na pohovoru provedeném se žalobkyní dne 22. 7. 2024 na Velvyslanectví České republiky v Hanoji, jehož průběh je zachycen v záznamu z pohovoru.
36. K tomu soud konstatuje, že obecně jistě nelze vyloučit, že správní orgány mohou k závěru o zneužití žádosti o pobytové oprávnění za účelem studia dospět již na základě obsahu pohovoru provedeného s žadatelem na zastupitelském úřadu státu. Tak tomu bude např. tehdy, pokud skutečnosti nasvědčující nenaplnění studijního účelu pobytu sám žadatel přímo nebo nepřímo při pohovoru uvede. Či tehdy, pokud z pohovoru vyplyne vícero závažných indicií nasvědčujících zneužití účelu pobytu, např. pokud žadatel nezná na potřebné úrovni jazyk, v němž se má studium realizovat, nedokáže uvěřitelně popsat svou motivaci ke studiu, nezná podmínky a průběh studia, nezaplatil poplatky za studium, neví, proč si vybral ke studiu konkrétní stát, nezná praktické podmínky života v tomto státě apod. Domněnku o zneužití pobytu za jiným účelem naopak nebude naplňovat pouze to, že odpovědi žadatele na položené otázky jsou stručné či obecné. V takovém případě je na zastupitelském úřadu, aby vhodně volenými doplňujícími otázkami zjistil potřebné skutečnosti. A případně na správních orgánech, aby obstaraly další důkazy (např. si vyžádaly stanovisko vysoké školy), na nichž je možné založit použití čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice. (K uvedenému srov. body 63 až 67 stanoviska generálního advokáta ve věci *Perle*.)
37. Uvedené příkladmo vyčtené indicie, jež mohou nasvědčovat zneužití účelu pobytu, je nicméně třeba vždy hodnotit komplexně s přihlédnutím ke skutkovým okolnostem posuzovaného případu.
38. Ministerstvo i žalovaná ve svých rozhodnutích uvedly obdobné skutkové důvody, pro které měly odpovědi žalobkyně za nepřesvědčivé. Odpovědi žalobkyně v rámci pohovoru k žádosti dle správních orgánů vyzněly ve vztahu k deklarovanému účelu pobytu nevěrohodně. Žalobkyně neměla dostatečné informace o budoucím studiu, neprokázala všeobecné znalosti k budoucímu studovanému oboru, neznala žádnou odbornou či populárně naučnou literaturu týkající se témat zvoleného oboru a neznala ani systém hodnocení na vysoké škole. Žalobkyně dle správních orgánů též nezvládla smysluplně vysvětlit, proč se rozhodla studovat právě v ČR a na zvolené vysoké škole. Rovněž neuvedla relevantní skutečnosti týkající se samotného studia a motivace k němu. Žalobkyní poskytnuté informace odůvodňující volbu studia v ČR byly vyhodnoceny jako nevěrohodné, neurčité a neopodstatněné.
39. S tímto hodnocením se soud neztotožňuje. Soud neshledal, že by odpovědi žalobkyně na otázky kladené v rámci pohovoru byly nelogické či vnitřně rozporné. Závěry správních

orgánů o údajné nepřesvědčivosti odpovědí žalobkyně ve vztahu k deklarovanému účelu pobytu naopak samy přesvědčivost postrádají.

40. Na příslušné dotazy stran volby země studia a konkrétní vysoké školy žalobkyně v rámci pohovoru k žádosti odpověděla tak, že Českou republiku si zvolila proto, že školství v ČR je na vysoké úrovni, a zároveň že ČR je bezpečná země a náklady na život jsou zde přijatelné. Dále žalobkyně uvedla, že ČR si vybrala i z důvodu, že zde studuje její kamarád, od kterého měla kladné reference. Univerzita Karlova je dle mínění žalobkyně velmi dobrá a český vysokoškolský diplom je světově uznávaný, zatímco vietnamský nikoliv. Vzhledem k uvedenému nelze bez dalšího přisvědčit žalované, že žalobkyně nezvládla smysluplně vysvětlit, proč se rozhodla studovat právě v ČR a na zvolené vysoké škole.
41. Souhlasit nelze ani se závěrem žalované, že žalobkyně neprokázala důvěryhodnou motivaci ke studijnímu pobytu na území ČR. Soud předně s odkazem na výše uvedený výklad příslušných ustanovení studijní směrnice připomíná, že nebylo úlohou žalobkyně svou motivaci ke studiu prokazovat. Bylo naopak na správních orgánech, aby prokázaly závažné a objektivní důvody k domněnce, že žalobkyně chce v ČR pobývat za jiným účelem, než za účelem studia. Žalobkyně přitom v rámci pohovoru uvedla, že chce poznat jinou kulturu a zároveň mít lepší předpoklady pro své budoucí profesní uplatnění. Zahraniční, konkrétně český diplom má větší prestiž než vietnamský. Žalobkyně též uvedla, že si vybrala studijní program Účetnictví a finanční řízení podniku, díky kterému si osvojí hlubší znalosti v oblasti ekonomie a financí, a získá tak možnost většího profesního uplatnění, např. v bankovníctví, v podnicích i v personálních otázkách. Žalobkyně se chce po ukončení studia vrátit zpět do Vietnamu a chce zde pracovat jako finanční pracovník v účetnictví. Z uvedených odpovědí žalobkyně důvodné pochybnosti ve smyslu čl. 20 odst. 2 studijní směrnice dovodit nelze. Zmíněné odpovědi jsou dle soudu logické a přiměřené věku a osobním poměrům žalobkyně (žalobkyně nemá bližší povědomí o životě v ČR, nezná český jazyk a pokud jde o vzdělání, dokončila střední školu všeobecného zaměření).
42. Závažné a objektivní důvody k domněnce, že žalobkyně má v úmyslu v ČR pobývat za jiným účelem, než je studium, konečně dle soudu nezakládají ani zjištění správních orgánů, že žalobkyně neprokázala všeobecné znalosti k budoucímu studovanému oboru, neznala žádnou odbornou či populárně naučnou literaturu týkající se témat zvoleného oboru a neznala ani systém hodnocení na vysoké škole.
43. Dle soudu žalovaná v této souvislosti dostatečně nezohlednila skutečnost, že žalobkyně má na území ČR nejprve absolvovat přípravný vzdělávací program, který zahraničním studentům nabízí Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně doložila potvrzení o přijetí ke studiu v rámci zmíněného vzdělávacího programu. Z potvrzení je dále zřejmé, že se má jednat o intenzivní kurz (18-20 vyučovacích hodin týdně) jazykové a odborné přípravy pro další studium akreditovaného studijního programu vysoké školy – konkrétně Ekonomie (Účetnictví a finanční řízení podniku). K přijetí ke studiu zmíněného kurzu přitom není požadována ani základní znalost českého jazyka. Ze správního spisu dále vyplývá, že žalobkyně uhradila cenu zmíněného kurzu 4 900 EUR a s univerzitou též uzavřela smlouvu o ubytování. V rámci pohovoru k žádosti pak žalobkyně ke konkrétním dotazům na studium v ČR uvedla, že nejprve musí absolvovat zmíněný přípravný kurz, aby se připravila na přijímací zkoušky a mohla studovat zvolený obor v českém jazyce. Webovou stránku přípravného kurzu žalobkyně neznala (což je s ohledem na jazykovou bariéru žalobkyně omluvitelné), přičemž uvedla, že s přihláškou ke studiu jí pomáhala paní B. L., která žije v Hanoji, a onen zmiňovaný kamarád, který již

studium v tomto přípravném kurzu zahájil. Žalobkyně byla v rámci pohovoru schopna popsat, co bude obnášet studium přípravného kurzu. Uvedla, že se bude hlavně učit česky a v menším rozsahu se bude učit matematiku; přípravný vzdělávací kurz bude zakončen zkouškou a bude muset znát český jazyk na úrovni B2. Pokud byla žalobkyně dále dotazována na podmínky navazujícího studia, uvedla, že ty ještě blíže nezná a že bude mít dost času si dané informace zjistit v průběhu studia přípravného kurzu.

44. Uvedené odpovědi žalobkyně mají z pohledu soudu své opodstatnění. Pokud univerzita nabízí studium kurzů, jež mají zahraniční studenty připravit na přijímací zkoušky a budoucí studium zvoleného studijního programu, nelze žalobkyni bez dalšího přičítat k tíži, že na takové informace spoléhala a nebyla již v době podání předmětné žádosti o dlouhodobý pobyt na studium plně připravena (ať už jazykově či stran předpokladů pro úspěšné absolvování přijímacího řízení).
45. Skutečnost, že žalobkyně nebyla schopna vysvětlit, co je to cash flow, či popsat audit a neznala žádnou odbornou či populárně naučnou literaturu týkající se témat zvoleného oboru, pak je v daném případě nepodstatná. Byť za určitých okolností může být skutečnost, že žadatel nemá ani základní znalosti vztahující se k plánovanému zahraničnímu studiu, i podstatnou indicií svědčící o úmyslu žadatele zneužít pobyt k jiným účelům, než je studium, obecně není úlohou správních orgánů ověřovat studijní předpoklady cizince, jenž usiluje o pobytový titul za účelem studia. V posuzované věci pak žalobkyně v žádosti uvedla, že chce studovat bakalářský program ekonomického zaměření. S ohledem na dosavadní studium žalobkyně, tj. středoškolské studium všeobecného zaměření, má skutečnost, zda žalobkyně uvedené znalosti má či nikoliv, pro posouzení věci minimální vypovídací hodnotu.
46. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že obsah pohovoru k žádosti bez dalšího nelze mít v projednávané věci za důkaz, který vede k domněnce o zneužití pobytu za jiným než studijním účelem. Obsah protokolu nezakládá ani závažné a objektivní důvody pro takovou domněnku. Pokud nicméně dílčí odpovědi žalobkyně založily pochybnost správních orgánů o skutečném účelu její žádosti, bylo na nich, aby takový důkazní deficit odstranily.
47. Pro úplnost soud konstatuje, že i přes výše zmíněnou obtížnost hodnocení, zda žadatel nemá v úmyslu požadované oprávnění zneužít k jinému účelu, nemohou žalovanou zmiňované obavy ze systematického zneužívání studijní směrnice občany Vietnamu, s ohledem na stanovené maximální počty žádostí o zaměstnaneckou kartu podané na zastupitelských úřadech, v důsledku klást na vietnamské žadatele o pobytové oprávnění za účelem studia vyšší požadavky, než je tomu u žadatelů, kteří jsou státními příslušníky jiných třetích zemí. Takový postup správních orgánů by zjevně odporoval studijní směrnici. Pokud však již cizinec pobytové oprávnění získal a přicestuje na území ČR, aby zde plnil účel, pro který mu bylo oprávnění uděleno, tj. aby zde studoval, nabízí se správním orgánům podstatně širší paleta možností, jak ověřit, že zde cizinec skutečně studuje. Pokud by např. zjistily, že cizinec se ke studiu zapsal jen formálně, do školy nedochází, zkoušky a jiné studijní povinnosti neplní, nic by správním orgánům nebránilo, aby následnou žádost o vydání zaměstnanecké karty zamítly podle § 46 odst. 6 ve spojení s § 46 odst. 1 větou druhou, resp. § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tedy pro neplnění deklarovaného účelu pobytu cizince na území ČR.
48. Lze tak shrnout, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí, rozhodnutí ministerstva ani z obsahu správního spisu nejsou seznatelné skutečně přesvědčivé důvody pro závěr o

možném budoucím zneužití pobytového oprávnění k plnění jiného účelu. Pochybnosti žalované o motivaci žalobkyně ke studiu nejsou dostatečně důkazně podloženy a nelze je jednoznačně dovodit ze záznamu o pohovoru. Skutkový stav, na němž žalovaná svůj závěr založila, tedy nepostačuje k zamítnutí žádosti podle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců.

Závěr a náklady řízení

49. Soud napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Žádost o udělení dlouhodobého pobytu za účelem studia nelze zamítnout dle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců v případě pouhých pochybností o motivaci žadatelky ke studiu, resp. obav ze zneužití pobytového oprávnění. Správní orgány v posuzované věci nepodložily své závěry o zneužití požadovaného pobytového oprávnění žalobkyní za jiným než deklarovaným účelem přesvědčivými důvody. V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
50. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o nákladech řízení účastníků podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalovanému jako neúspěšnému účastníkovi náhrada nákladů nenáleží. Žalobkyni, která měla ve věci úspěch, soud právo na náhradu nákladů řízení přiznal. Ty tvoří zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč a náklady na zastoupení advokátem vyplývající dle § 35 odst. 2 s. ř. s. z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále „advokátní tarif“).
51. Zástupce žalobkyně učinil v této věci dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 advokátního tarifu (převzetí a příprava zastoupení a sepis žaloby), za které mu náleží odměna ve výši 4 620 Kč za úkon (§ 7 bodu 5 a § 9 odst. 5 advokátního tarifu). Vedle odměny přísluší zástupci žalobkyně též náhrada hotových výdajů v paušální výši 450 Kč za každý z těchto dvou úkonů právní služby dle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu. Náhradu nákladů řízení v celkové výši 13 140 Kč je žalovaný povinen uhradit k rukám zástupce žalobkyně (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu), a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 9. května 2025

Johana Jandusová v. r.
soudkyně